Ügyiratszám: 1221/K/2007-3

Dr. Szabó Zsolt hivatalvezető úr részére

Fővárosi Földhivatal

Budapest

Pf.: 719

1243

Tisztelt Hivatalvezető Úr!

Arról kérte állásfoglalásomat, hogy – tekintettel a XII. kerületi önkormányzattal folytatott levelezésére is – milyen feltételekkel teljesíthet a földhivatal csoportosított leválogatással járó adatszolgáltatást a különböző megrendelők részére.

Az ügyben az alábbi állásfoglalást bocsátom ki. A személyes adatok védelméről és a közérdekű adatok nyilvánosságáról szóló 1992. évi LXIII. törvény (a továbbiakban Avtv.) 3. § (1) és (3) bekezdése szerint: *személyes adat akkor kezelhető, ha*

a) ahhoz az érintett hozzájárul, vagy

b) azt törvény vagy – törvény felhatalmazása alapján, az abban meghatározott körben – helyi önkormányzat rendelete elrendeli.

(3) Kötelező adatkezelés esetén az adatkezelés célját és feltételeit, a kezelendő adatok körét és megismerhetőségét, az adatkezelés időtartamát, valamint az adatkezelő személyét az adatkezelést elrendelő törvény vagy önkormányzati rendelet határozza meg.

Az Avtv. 8. § (1)-(2) bekezdésének rendelkezése szerint: a személyes adatok akkor továbbíthatók, valamint a különböző adatkezelések akkor kapcsolhatók össze, ha az érintett ahhoz hozzájárult, *vagy törvény azt megengedi, és ha az adatkezelés feltételei minden egyes személyes adatra nézve teljesülnek*.

(2) Az (1) bekezdést kell alkalmazni az ugyanazon adatkezelő, valamint az állami és az önkormányzati szervek által kezelt adatok összekapcsolására is.

Az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény (a továbbiakban: Art.) 10. § (1) c) pontja alapján a helyi önkormányzat jegyzője egyúttal helyi önkormányzati adóhatóság is. Az Art. 52. §-a szerint az adóhatóság a tudomására jutott adatokat nyilvántartja és megőrzi. A magánszemély adózó azonosításával, adókötelezettségének keletkezésével és teljesítésének ellenőrzésével összefüggésben személyes adatokat tart nyilván és ellenőrizhet. (Art. 52. § (1) bekezdés)

Más hatóság, közfeladatot ellátó adatkezelő szerv nyilvántartásában szereplő adatot *az adóhatóság csak az adózó és az adó megfizetésére kötelezett személy azonosításához, az adókötelezettség, a költségvetési támogatáshoz való jogosultság megállapításához, ellenőrzéséhez, az adózó kérelmére indult adóigazgatási eljárásban a tényállás tisztázásához használhatja fel.* Amennyiben törvény megengedi az adóhatóságok […] az adat átadását, illetve a hatósági nyilvántartásokból az adat átvételét, az adatszolgáltatást elektronikus úton is lehet teljesíteni. (Art. 52. § (2) bekezdés)

A (2) bekezdés alkalmazásában felhasználható nyilvántartások:

a) a személyek azonosítására a személyi adat- és lakcímnyilvántartás és a cégnyilvántartás;

b) az adóalap megállapítására és ellenőrzésére, valamint a tényállás tisztázására, az ingatlan-nyilvántartás, a gépjármű-nyilvántartás és az építés-felügyeleti nyilvántartás. (Art. 52. § (3) bekezdés)

Az Art. 52. §-ának (4) bekezdése d) pontja alapján a 31. §-ban és a 3. számú mellékletben meghatározott tartalommal az adóhatósághoz bevallást teljesít, illetőleg adatot szolgáltat – egyebek mellett – az ingatlanügyi hatóság is.

Az Art. adatszolgáltatásról szóló 3. számú mellékletének C) pontja alapján az ingatlanügyi hatóság adatszolgáltatására a következő szabályok vonatkoznak:

1. Az ingatlanügyi hatóság az ingatlan-nyilvántartási bejegyzési kérelem beérkezését követő 8 napon belül – az e törvény 21. §-ának (2) bekezdésében meghatározott, kitöltött nyomtatványt mellékelve – adatot szolgáltat az állami adóhatósághoz, az illetékkiszabáshoz szükséges, (valamint a 2. pontban említett birtokában lévő adatokról). *Az ingatlanügyi hatóság az adózó személyi adatait tartalmazó megkeresésre tájékoztatja az adóhatóságot* (tehát az önkormányzati adóhatóságot vagyis a jegyzőt) *az adózó tulajdonát képező – nyilvántartásában szereplő – valamennyi ingatlan adatáról.*

2. *(hatályon kívül helyezve 2006. VII. 17.-től)*

3. Az ingatlanügyi hatóság az adómentesség feltételeül szabott időtartamra kötött haszonbérleti szerződés megkötéséről és megszűnéséről annak a földhasználati nyilvántartásba történő bejegyzésétől számított 8 napon belül adatot szolgáltat a termőföld fekvése szerint illetékes önkormányzati adóhatóságnak.

A helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény (a továbbiakban: Hatv.) 1. § (1) bekezdése alapján e törvény felhatalmazása és rendelkezései szerint a települési (községi, városi, fővárosi és kerületi) önkormányzat képviselőtestülete (a továbbiakban: önkormányzat) rendelettel az illetékességi területén helyi adókat (a továbbiakban: adót) vezethet be.

A Hatv. 2. §-a szerint az önkormányzat adó-megállapítási joga az e törvényben meghatározott adóalanyokra és adótárgyakra terjed ki. A Hatv. 43. § (1)-(3) bekezdései arról is rendelkeznek, hogy a helyi adóval és az önkormányzat költségvetése javára más jogszabályban megállapított minden adóval kapcsolatos eljárásban az e törvényben és az adózás rendjéről szóló törvényben (Art.) foglaltakat – a (2)-(4) bekezdésben meghatározott eltérésekkel – kell alkalmazni.

(2) Az önkormányzat az adóelőleg- és az adófizetés esedékességére vonatkozóan – ideértve a 42. § (3) bekezdésében meghatározott esetet is – az adózás rendjéről szóló törvényben foglaltaktól, továbbá a 41. §-ában szabályozottaktól eltérően rendelkezhet, ha ezzel az adóalany számára válik kedvezőbbé kötelezettségének teljesítése.

(3) Az önkormányzat a helyi adóval kapcsolatban rendeletet alkothat az adózás rendjéről szóló törvényben *nem szabályozott* eljárási kérdésben.

A Hatv. 51. §-ának (1) és (2) bekezdése alapján, ha az önkormányzat a helyi adót bevezeti, *az adóalany köteles a bevezetett adó megállapításához szükséges valamennyi – az önkormányzat felhívásában megjelölt – adatot szolgáltatni az adott év január 1-jei állapotának, illetve évközi bevezetés esetén a rendelet hatálybalépése napjának megfelelően.*

(2) Az önkormányzati adóhatóság hatáskörébe tartozó adók, adók módjára behajtandó köztartozások nyilvántartása során – az adó megállapításához szükséges adatokon túlmenően – csak az adózás rendjéről szóló törvényben meghatározott adóazonosító jelet és a természetes azonosító adatokat tartja nyilván.

A fentiek alapján a hivatala által követett gyakorlat és jogértelmezés az alábbiak szerint helytálló. Az ingatlanügyi hatóság kizárólag az adózó személyi adatait tartalmazó megkeresésre tájékoztathatja az adóhatóságot, tehát az önkormányzati adóhatóságot, vagyis a jegyzőt is az adatalanyra vonatkozó más személyes adatokról. Az önkormányzati adóhatóság az ingatlanügyi hatóság nyilvántartásából tájékoztatást, vagyis az adattovábbítást az Art. 3. számú melléklet C) pontja 3. és 4. alpontjában

felsorolt indokból és az Art. 52. § (3) bekezdésében meghatározott célból (az adóalap megállapítása és ellenőrzése, valamint a tényállás tisztázásának céljából) kérhet. Minderre az adatkérőnek, jelen esetben az önkormányzati adóhatóságnak – az Avtv. 3. § (3) bekezdése és 8. §-a alapján is – a megkeresésében hivatkoznia kell, mivel az adatkezelőnek az adatok hozzáférhetővé tétele előtt kötelessége meggyőződnie arról, hogy az adatok törvényesen, az Avtv. és az adattovábbításra vonatkozó törvények alapján továbbíthatóak-e az adatigénylő számára, és az adatok átvételére és kezelésre az adatkezelő ténylegesen rendelkezik-e törvényes céllal és jogalappal. Ez a követelmény vonatkozik minden más adatkezelőtől, így a közigazgatási szervektől érkező adatigénylésekre is. Amennyiben az adatkérés hiányosságai miatt erről az adatkezelő nem tud meggyőződni, úgy az adatkérést el kell utasítania.

Bár a helyi adóhatóság számára a törvény lehetőséget teremt, hogy az adózó tulajdonát képező – az ingatan-nyilvántartásában szereplő – valamennyi ingatlan adatát célhoz kötötten megismerhesse, ebből a törvényi rendelkezésből egyáltalán nem vezethető le ennek az ellenkezője, mivel ez fordítva nem igaz. Vagyis ebből a rendelkezésből egyáltalában nem következik, hogy az önkormányzat területén levő összes ingatlan tulajdonosi (adóalanyi) adatkörére is irányulhat az adóhatósági adatkérés. Az ilyen kiterjesztő és illogikus jogértelmezés helytelen. Ezt támasztja alá a Hatv. 51. §-ának azon rendelkezése is, amely az adóalany kötelezettségévé teszi a személyes adatok szoláltatását (nem pedig az ingatlanügyi hatóságévá). Vagyis a helyiadó-nyilvántartás alapja elsődlegesen az érintett adóalanyok kötelező adatszolgáltatása, nem padig az ingatlan-nyilvántartás adatbázisa. Az ingatlan-nyilvántartás személyes adatai kizárólag az Art. 52. § (3) bekezdésében megjelölt célból és az adatkezelési cél eléréséhez elengedhetetlenül szükséges körben és mértékben használhatók fel.

A személyes adatok védelmével valamint a közérdekű adatok nyilvánosságával kapcsolatos beadványával a jövőben is forduljon hozzám bizalommal.

Budapest, 2007. július 6.

Üdvözlettel:

Dr. Péterfalvi Attila